

Sygn. akt: VI GC 355/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 stycznia 2023r.

Sąd Rejonowy w Tychach Wydział VI Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR Robert Molenda

Protokolant: St. Sekr. Sąd. Ewa Kościelniak

po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2023r. na rozprawie

sprawy z powództwa:

COMPANY (...) Sp. z o.o. w W.

przeciwko:

M. P.

o zapłatę

powództwo oddała.

Sygn. akt VI GC 355/22

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 6 marca 2022 roku **powódka Company (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W.** wystąpiła przeciwko pozwanemu M. P. o zapłatę kwoty 738 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 2 kwietnia 2021 roku do dnia zapłaty. Ponadto powódka wniosła o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że wykonała na rzecz pozwanego usługi, za które wystawiła fakturę VAT na kwotę 738 zł z terminem płatności określonym na dzień 1 kwietnia 2021 r. Pomimo wezwania do zapłaty pozwany nie zapłacił.

W odpowiedzi na pozew z dnia 7 października 2022 roku pozwany **M. P.** wniósł oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że wypowiedział umowę w dniu 26 marca 2021 r., nie potwierdził przystąpienia do umowy w formie pisemnej, ani poprzez e-mail. Umowa nie została wykonana, a pozwany nie przesłał powódce żadnych materiałów koniecznych do wykonania zamówienia. Powódka wprowadziła w błąd pozwanego co do treści umowy oraz możliwości odstąpienia od niej. Ponadto pozwany wskazał, że nie zaksięgował faktury za należność dochodzoną pozwem.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Pozwany M. P. od dnia 21 maja 2019 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...). W Ewidencji działalności gospodarczej zarejestrował on jako przeważającą działalność gospodarcza roboty związane z budową rurociągów przemysłowych i sieci rozdzielczych (kod (...) 42.21.Z). Ponadto w zakres wykonywanej przez pozwanego działalności wchodziło wykonywanie instalacji elektrycznych (kod (...) 43.21.Z), wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych (kod (...) 43.22.Z), sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet (kod (...) 47.91.Z), pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona poza

siecią sklepową, straganami i targowiskami kod (...) 47.99.Z), transport drogowy towarów (kod (...) 49.41.Z) oraz działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne (kod (...) 71.12.Z).

Dowód: wydruk z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej

Pozwany w dniu 24 marca 2021 r. zawarł z powódka umowę na świadczenie usługi o nazwie L. (...), polegającej na emisji filmu reklamowego, wyświetlanego na telebimie w technologii led przy ul. (...) w miejscowości P.. Umowa została zawarta w formie ustnej, podczas rozmowy telefonicznej z pracownikiem powódki. Pracownik ten przedstawił pozwanemu warunki umowy, a M. P. potwierdził, że zawiera umowę na proponowanych przez powódkę warunkach. (...) reklamowy miał być wyświetlany przez 10 sekund w pętli pięciominutowej.

Reklama miała zostać wyemitowana niezwłocznie po tym gdy powódka otrzyma zaakceptowany przez pozwanego materiał do spotu reklamowego. W związku z zawarciem umowy dla pozwanego rezerwowany został czas dostępności na telebimie.

W dniu 24 marca 2021 r. A. W. potwierdziła w korespondencji e-mail kierowanej do M. P. zawarcie umowy na świadczenie usługi o nazwie L. (...), polegającej na emisji filmu reklamowego, wyświetlanego na telebimie w technologii led przy ul. (...) w miejscowości P.. Wskazała na konieczność dostarczenia materiałów do utworzenia projektu filmu reklamowego, bądź wskazania miejsca ich pobrania. W załączniku do wiadomości e-mail przesłano pozwanemu warunki zawartej umowy. W warunkach umowy wskazano, że zamawiający zobowiązuje się do przesłania niezbędnych materiałów w ciągów 3 dni roboczych od chwili zawarcia umowy. Brak dostarczenia materiałów maksymalnie do 7 dni kalendarzowych, nie ma wpływu na wystawienie faktury VAT za zajęcie czasu antenowego w każdym miesiącu rozliczeniowym. Umowa zawarta jest na czas określony 3 miesiące od daty zawarcia umowy.

Nie pouczono pozwanego o możliwości odstąpienia od umowy w ciągu 14 dni. Umowa została zawarta na czas określony i nie przewidywała takiej możliwości.

Pozwany nie przesłał powódce materiałów koniecznych do utworzenia filmu reklamowego ani też nie nadesłał podpisanego egzemplarza przesłanych mu warunków umowy.

Wiadomością e-mail z dnia 26 marca 2021 r. pozwany złożył powódce oświadczenie o odstąpieniu od zawartej z powódką umowy na usługi reklamowe. Oświadczenie zostało wysłane na adres e-mail, z którego A. W. w imieniu powódki kontaktowała się z pozwanym. Decyzję o odstąpieniu od umowy pozwany motywował tym, iż oferta powódki była mniej korzystna niż u innych podmiotów świadczących takie same usługi.

Dowód: korespondencja e-mail (k. 35, 55), warunki umowy L. Projekt (k. 37), oświadczenie o odstąpieniu od umowy (k. 38, 56, zapis nagrania rozmowy na pendrive (k. 42), zeznania przedstawiciela powoda M. W. (k. 90-91, zeznania pozwanego M. P. (k. 91-92).

Powódka w dniu 29 marca 2021 r. wystawił na rzecz pozwanego fakturę VAT o numerze (...) na kwotę 738 zł brutto tytułem „L. projekt”. Oznaczony na fakturze termin płatności upływał w dniu 1 kwietnia 2021 r. Pozwany M. P. nie zapłacił należności i nie zaksięgował faktury VAT.

Dowód: faktura VAT nr (...) (k. 34, 58), korespondencja e-mail z dnia 29 marca 2021 r. (k. 57), wyciąg z prowadzonej przez M. P. ewidencji zakupów VAT za okres od marca do czerwca 2021 r. (k. 73-84)

Pismem z dnia 29 kwietnia 2021 r. powódka wezwała pozwanego do zapłaty należności objętej fakturą VAT nr (...) w wysokości 738 zł.

Dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 29 kwietnia 2021 r. (k. 19),

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wskazane wyżej dowody z dokumentów, które pod względem treści i formy nie budziły wątpliwości Sądu, a ich moc nie została przez strony skutecznie podważona.

Sąd oparł również ustalenia faktyczne na okolicznościach wynikających zeznań stron. Okoliczności wynikające z zeznań były zgodne z pozostałym materiałem dowodowym.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo, jako nie zasadne podlegało oddaleniu.

Zgodnie z ustaleniami stanu faktycznego strony zawarły umowę o świadczenie usług.

Zgodnie z art. 750 k.c. do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. Artykuł 734 § 1 k.c. stanowi, że przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie. Ponadto jeżeli ani z umowy, ani z okoliczności nie wynika, że przyjmujący zlecenie zobowiązał się wykonać je bez wynagrodzenia, za wykonanie zlecenia należy się wynagrodzenie (art. 735 § 1 k.c.).

Pomiędzy stronami nie było sporu co do samego faktu zawarcia umowy na odległość. Spór dotyczył tego czy skutecznie pozwany odstąpił od zawartej umowy oraz czy powódka faktycznie świadczyła jakiegokolwiek usługi na rzecz pozwanego. Pozwany stał na stanowisku, iż powódka niezasadnie obciążyła go kosztami wynikającymi z faktury VAT nr (...) z dnia 29 kwietnia 2021 r, na której oparł żądanie pozwu, albowiem pozwany skutecznie odstąpił od umowy.

W pierwszej kolejności należy wyjaśnić, iż poza sporem pozostawała okoliczność, iż pozwany M. P. jak wynikało z (...) prowadził w okresie od dnia 21 maja 2019 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. działalność gospodarczą. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. prawo przedsiębiorców w art. 3 stanowi, że działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły. W myśl art. 22¹ k.c. za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. Definicja konsumenta jest tworzona każdorazowo na potrzeby poszczególnych aktów prawa pochodnego UE, przy czym zasadniczo są one zbieżne. Jako przykład, „konsument” w rozumieniu dyrektywy (...) to każda osoba fizyczna, która w umowach objętych tą dyrektywą działa w celach niezwiązanych z działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą ani wykonywaniem wolnego zawodu (art. 2 pkt 1 dyrektywy (...)). Podobnie konsumentem w rozumieniu dyrektywy 93/13/EWG jest każda osoba fizyczna, która w umowach objętych tą dyrektywą „działa w celach niezwiązanych z handlem, przedsiębiorstwem lub zawodem” (art. 2 lit. b dyrektywy 93/13/EWG). Orzecznictwo (...) dotyczące pojęcia konsumenta w rozumieniu dyrektywy 93/13/EWG wskazuje na funkcjonalne i zobiektywizowane podejście w kwestii ustalania, kiedy dana osoba może być uznana za konsumenta. Osoba, która prowadzi działalność gospodarczą lub zawodową, nie będzie konsumentem w zakresie czynności, których dokonuje w ramach tej działalności, lecz zostanie uznana za konsumenta, jeśli działa poza tymi ramami, w celach niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą lub zawodową (zob. wyr. (...) z 3.9.2015 r., C., C-110/14, EU:C:2015:538, pkt 25–27). Uznanie danej osoby za konsumenta w ramach danej czynności prawnej nie jest zależne od konkretnego stanu wiedzy danej osoby, ani od informacji, którymi dysponuje (zob. powołany wyżej wyr. (...) z 3.9.2015 r., C-110/14, pkt 21) – decyduje strukturalna słabość oceniana w odniesieniu do określonego typu sytuacji w relacji z przedsiębiorcą.

W ocenie Sądu, pozwany słusznie powołał się na znajdujące zastosowanie przepisy ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta.

Strony w dniu 24 marca 2021 r. zawarły umowę o świadczenie usługi o nazwie L (...), polegającej na emisji filmu reklamowego, wyświetlanego na telebimie w technologii led przy ul. (...) w miejscowości P.. Umowa została zawarta w formie ustnej, podczas rozmowy telefonicznej z pracownikiem powódki. Pracownik ten przedstawił pozwanemu warunki umowy, a pozwany M. P. potwierdził, że zawiera umowę. Strony były zgodne co do okoliczności, iż do zawarcia umowy doszło na odległość. Artykuł 2 ustawy o prawach konsumenta w ustępie 1 zawiera definicję umowy zawartej na odległość, która oznacza umowę zawartą z konsumentem w ramach zorganizowanego systemu zawierania umów

na odległość, bez jednoczesnej fizycznej obecności stron, z wyłącznym wykorzystaniem jednego lub większej liczby środków porozumiewania się na odległość do chwili zawarcia umowy włącznie.

Na gruncie ustawy o prawach konsumenta w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2022 r. obowiązywał art. 38a, dodany ustawą z dnia 31 lipca 2019 r., która weszła w życie 1 stycznia 2021 r. Artykuł ten został z kolei uchylony ustawą z dnia 4 listopada 2022 r., która weszła w życie 1 stycznia 2023 r. Niemniej jednak po uchyleniu z dniem 1 stycznia 2023r. art. 38a powyższej ustawy, dodano w niej art. 7aa o zbliżonym brzmieniu, który jeszcze bardziej rozszerzył zastosowanie tej ustawy do osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, zawierających umowy, które nie mają dla takich osób charakteru zawodowego.

Strony niniejszego sporu zawarły umowę o świadczenie usług w dniu 24 marca 2021 r., a zatem w okresie obowiązywania art. 38a ustawy o prawach konsumenta.

Zgodnie art. 38a ustawy o prawach konsumenta w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 stycznia 2023 r., przepisy dotyczące konsumenta zawarte w rozdziale 4 zatytułowanym prawo odstąpienia od umowy, zawartej na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa stosuje się do osoby fizycznej zawierającej umowę bezpośrednio związaną z jej działalnością gospodarczą, gdy z treści tej umowy wynika, że nie posiada ona dla tej osoby charakteru zawodowego, wynikającego w szczególności z przedmiotu wykonywanej przez nią działalności gospodarczej, udostępnionego na podstawie przepisów o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

Zamiarem ustawodawcy było objęcie ochroną przewidzianą stosownie do art. 27–38 ustawy o prawach konsumenta w odniesieniu do konsumentów także osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą, gdy zawiera ona z przedsiębiorcą umowę niezwiązaną bezpośrednio „z branżą lub specjalizacją, którą ta osoba wykonuje/reprezentuje”. Przedstawione rozwiązanie miało na celu objęcie przepisami o ochronie konsumentów osoby fizycznej, która zawiera z innym przedsiębiorcą umowę związaną bezpośrednio z prowadzoną przez nią działalnością gospodarczą lub zawodową, lecz nieposiadającą dla niej charakteru zawodowego. Przedsiębiorcy ci mieli być objęci ochroną przewidzianą dla konsumentów, w zakresie stosowania klauzul abuzywnych, rękojmi za wady oraz w zakresie prawa odstąpienia od umowy zawartej na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa. (druk sejmowy Nr (...), Sejm RP VIII kadencji, uzasadnienie, s. 3 i 45). Na gruncie tego przepisu chodzi o sytuację, gdy z treści zawartej umowy wynika, że nie posiada ona dla niej charakteru zawodowego, wynikającego w szczególności z przedmiotu wykonywanej przez nią działalności gospodarczej, udostępnionego na podstawie przepisów o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Co prawda, zgodnie z orzecznictwem sądów powszechnych, wpis do ewidencji może mieć znaczenie dowodowe przy ustalaniu, czy dana czynność ma bezpośredni związek z prowadzoną przez określoną osobę działalnością gospodarczą lub zawodową (wyr. SA w Warszawie z 2.9.2010 r., I ACa 514/10, L.), jednakże ów związek należy badać w świetle całokształtu okoliczności zawarcia określonej umowy. Z wydruku z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wynikało, że M. P. jako przeważającą działalność gospodarczą wskazał roboty związane z budową rurociągów przemysłowych i sieci rozdzielczych (kod (...) 42.21.Z). Ponadto w zakres wykonywanej działalności wchodziło wykonywanie instalacji elektrycznych (kod (...) 43.21.Z), wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, cieplnych, gazowych i klimatyzacyjnych (kod (...) 43.22.Z), sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet (kod (...) 47.91.Z), pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami kod (...) 47.99.Z), transport drogowy towarów (kod (...) 49.41.Z), działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne (kod (...) 71.12.Z). Pozwany w ramach prowadzonej działalności nie zajmował się świadczeniem usług reklamowych i żaden z zakresów prowadzonej przez niego działalności gospodarczej nie obejmował związku z usługami reklamowymi, a skupiał się wokół instalacji i budowy rurociągów. Natomiast zamawiał on u powódki reklamę prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej. Wobec powyższego w niniejszej sprawie znalazł zastosowanie art. 38a ustawy o prawach konsumenta w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 stycznia 2023 r., albowiem przedmiot umowy, tj. usługi reklamowe, nie był związany bezpośrednio z prowadzoną działalnością gospodarczą przez pozwanego, wynikającą z wpisu w zamieszczonego w (...) i nie miał dla pozwanego charakteru zawodowego.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt. 9 ustawy o prawach konsumenta, najpóźniej w chwili wyrażenia przez konsumenta woli związania się umową na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa przedsiębiorca ma obowiązek poinformować konsumenta w sposób jasny i zrozumiały o sposobie i terminie wykonania prawa odstąpienia od umowy na podstawie art. 27 tej ustawy, a także wzorze formularza odstąpienia od umowy, zawartym w załączniku nr 2 do ustawy. Powyższego powódka nie uczyniła, a warunki zawarcia umowy nie zawierały postanowień dotyczących odstąpienia od umowy. Niemniej jednak w konsekwencji uznania, iż zastosowanie znajduje 38a ustawy o prawach konsumenta w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 stycznia 2023 r. stwierdzić należało, że pozwany zgodnie art. 27 ustawy o prawach konsumenta był uprawniony do skorzystania z prawa do odstąpienia od umowy zawartej na odległość. Artykuł 27 ustawy o prawach konsumenta stanowi, że konsument, który zawarł umowę na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa, może w terminie 14 dni odstąpić od niej bez podawania przyczyny i bez ponoszenia kosztów, z wyjątkiem kosztów.

Zgodnie z art. 28 ustawy o prawach konsumenta bieg terminu do odstąpienia od umowy rozpoczyna się: 1) dla umowy, w wykonaniu której przedsiębiorca wydaje towar, będąc zobowiązany do przeniesienia jego własności - od objęcia towaru w posiadanie przez konsumenta lub wskazaną przez niego osobę trzecią inną niż przewoźnik, a w przypadku umowy, która: a) obejmuje wiele towarów, które są dostarczane osobno, partiami lub w częściach - od objęcia w posiadanie ostatniego towaru, jego partii lub części, b) polega na regularnym dostarczaniu towaru przez czas oznaczony - od objęcia w posiadanie pierwszego z towarów; 2) dla pozostałych umów - od dnia zawarcia umowy. Zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy o prawach konsumenta jeżeli konsument nie został poinformowany przez przedsiębiorcę o prawie odstąpienia od umowy, prawo to wygasa po upływie 12 miesięcy od dnia upływu terminu, o którym mowa w art. 27 ust. 1 albo 2 tejże ustawy.

Pozwany w dniu 26 marca 2021 r. przesłał powodowi oświadczenie o odstąpieniu od zawartej umowy. Skoro nie został on pouczony o prawie do odstąpienia od umowy a umowę zawarto 24 marca 2021r. to pozwany niewątpliwie zachował termin dla odstąpienia od umowy składając oświadczenie o odstąpieniu w terminie 2 dni od dnia jej zawarcia. Nie budziło wątpliwości, iż oświadczenie pozwanego o odstąpieniu od zawartej umowy dotarło do powoda, albowiem powód nie kwestionował tej okoliczności i sam przedłożył jako załącznik do pozwu to oświadczenie pozwanego o odstąpieniu od umowy.

Powyższe oświadczenie zostało złożone poprzez wysłanie wypełnionego przez pozwanego formularza odstąpienia od umowy wiadomością e-mail. Skoro ustawa nie zastrzegła dla zawarcia umowy o świadczenie usług szczególnej formy, a zawarto ją w formie ustnej na odległość, to zachowanie przez pozwanego formy dokumentowej w rozumieniu art. 77² k.c. dla złożenia oświadczenia woli o odstąpieniu od umowy w ocenie Sądu było skuteczne.

Prawo konsumenta do odstąpienia od umowy zawartej na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa jest zasadniczym elementem systemu ochrony konsumenta, który jest przewidziany w ustawie o prawach konsumenta oraz w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE. W razie odstąpienia od umowy konsument co do zasady nie ponosi kosztów związanych z jej zawarciem i wykonaniem, a odstąpienie wywołuje skutek *ex tunc*, dlatego też pozwany nie był zobowiązany do zapłaty kwoty objętej fakturą VAT z dnia 29 marca 2021 r. o numerze (...), bowiem umowę stron należy traktować jako niezawartą.

Z powyższych względów powództwo podlegało oddaleniu.